

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Prostějov, Sídliště svobody 24/79

Sídliště svobody 24/79/3578, 796 01 Prostějov

Identifikátor školy: 600 120 384

Termín konání orientační inspekce: 20. – 26. únor 2001

Čj.	134 19/01-11071
Signatura	om3cu103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je zřízena jako příspěvková organizace. Jejími součástmi jsou mateřská škola, školní družina, školní jídelna základní školy a školní jídelna mateřské školy.

V tomto školním roce bylo otevřeno 28 tříd, z toho 15 na prvním stupni a 13 na druhém stupni. Školu navštěvuje celkem 719 žáků. V každém ročníku jsou otevřeny 3 třídy, výjimkou je šestý ročník se 4 třídami.

Výuka probíhá podle těchto schválených vzdělávacích programů:

- 1) Obecná škola, dokument čj. 12 035/97-20, v 5. ročníku
- 2) Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, dokument čj. 29 738/96-22-50, ve třídách „A“ 6. - 9. ročníku
- 3) Základní škola, dokument čj. 16 847/96-2, ve zbývajících třídách 1. – 4. a 6. – 9. ročníku

Z cizích jazyků škola nabízí výuku anglického a německého jazyka.

Orientační inspekce byla zaměřena na kvalitu hodnocení kvality řízení a vzdělávání pouze v základní škole.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kontrola průběhu a hodnocení kvality vzdělávání byly provedeny v matematice na prvním stupni a v předmětech cizí jazyky, český jazyk, chemie, informatika, matematika, praktické činnosti a zeměpis na druhém stupni.

První stupeň

Matematika

ČŠI sledovala výuku matematiky ve třídách 2.- 5. ročníku.

Týdenní časová dotace předmětů je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Při namátkové kontrole zjistila ČŠI v rozplánování učiva na školní rok nedostatky, časově tematické plány byly přizpůsobeny učebnicím, některé tematické celky v nich přebývaly. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Průběh vyučování ve sledovaných hodinách vypovídal o důsledné bezprostřední přípravě učitelů na výuku. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Personální zabezpečení výuky je v souladu s platnými právními předpisy.

Vybavení pomůckami je dobré, pomůcky jsou modernizovány, škola disponuje výpočetní technikou na výborné úrovni. Učitelé mají zhotoveny funkční pomůcky, využívali také kvalitně připravené tabule. V učebnách je moderní didaktická technika (radiomagnetofony, televizory, videorekordéry), v hodinách byla využita pro relaxaci. Žáci pracují s ucelenou řadou učebnic, čímž je zajištěna návaznost výuky.

K výuce poskytují učebny dostatek prostoru, omezena je možnost pro zařazení některých relaxačních technik. Žáci pracují převážně v renovovaných nebo nových moderních lavicích. Jedna učebna je nadstandardně vybavena. Výukové prostory jsou účelně a esteticky upraveny, jejich vzhled je dotvářen vlastními pracemi žáků.

Organizace hodin umožňovala splnění výukových cílů. Pokyny pro práci byly srozumitelné a jasné, žáci je chápali. Vyučující velmi dobře motivovali žáky, zařazovali do výuky soutěže, relaxační chvíle, využívali mezipředmětové vztahy. V menší míře byla zařazována skupinová

výuka. Motivující bylo použití hudebních nástrojů. Učitelé nevěnovali vždy dostatečnou pozornost správnému držení těla žáků při psaní. Úkoly (práce ve škole i domácí příprava) zadávali v přiměřeném rozsahu s patřičnou následnou kontrolou. Ojedinelé byli žáci systematicky vybízeni k samostatnému vyhledávání, pojmenování a řešení problémů. Vyučující uplatňovali individuální přístup k žákům, respektovali jejich pracovní tempo. Závěrečné hodnocení bylo v některých případech obecné, neadresné.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla na velmi dobré úrovni. V chování žáků se neprojevovaly prvky nerespektování pravidel chování.

Výuka matematiky měla velmi dobrou úroveň.

Druhý stupeň

Cizí jazyky

Učitelé předmětů rozvrhli učivo do jednotlivých ročníků tak, aby byly splněny učební osnovy. Žáci mají možnost výběru mezi anglickým a německým jazykem. Třídy jsou na výuku předmětu děleny na skupiny.

Ze čtyř učitelek předmětu cizí jazyk pouze jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na daném typu školy stanovené platnými právními předpisy. Odpovídající jazykovou aprobaci má jen jedna učitelka. Kvalita výuky nebyla touto skutečností negativně ovlivněna.

Výuka předmětu probíhá v učebnách vybavených audiovizuální technikou, která byla ve sledovaných hodinách využívána. Estetické prostředí učeben je vkusné a motivující ve vztahu k příslušnému vyučovanému cizímu jazyku. Žáci jsou vedeni k práci s dvojjazyčnými slovníky a ve vyšších ročnících s jinými zdroji informací, zejména cizojazyčnými časopisy a autentickými materiály zvukovými i tištěnými. K názornosti výuky přispívají obrazové materiály a gramatické přehledy. V anglickém jazyce jsou využívány počítačové programy.

Ve sledovaných hodinách byli žáci seznamováni s cizím jazykem jako prostředkem dorozumívání a získávání dalších poznatků. Učitelé věnovali pozornost rozvoji všech řečových dovedností, čtení i písemnému vyjadřování. V nižších ročnících byla výuka propojena s hudební, pohybovou a výtvarnou výchovou. Učitelé rozvíjeli představivost dětí, podněcovali a oceňovali jejich aktivitu a tvůrčí přístup k činnostem. Ve vyšších ročnících byla výuka zaměřena na komplexní rozvoj řečových dovedností, žáci byli seznamováni s reáliemi příslušné jazykové oblasti. Učitelé kladli důraz na logičnost a tvořivou samostatnou práci žáků, ojedinelé na pamětní, příliš náročné učivo pro žáky základní školy.

Domácí úkoly ve sledovaných hodinách byly zadávány z probraného a procvičeného učiva. Podklady pro klasifikaci získávají učitelé vyváženě formou písemného i ústního zkoušení. Atmosféra ve většině sledovaných hodin byla přátelská, žáci byli zdravě ctizádstoví, učitelé jejich snahu po zásluze oceňovali.

Kvalita výuky předmětu cizí jazyk byla velmi dobrá.

Český jazyk

Všichni učitelé předmětu jsou plně kvalifikovaní. Pro výuku předmětu škola vlastní dostatek pomůcek, alternativních učebnic a odborné literatury. Ve škole je zřízena žákovská knihovna, která obsahuje především tituly literatury pro děti a mládež a nejvýznamnější ukázky krásné literatury světových i našich autorů. Fond knihovny je průběžně doplňován a žáky pravidelně využíván. Při procvičování pravopisu pracují žáci s počítačovými programy. Učitelé předmětu

si postupně tvoří videotéku za účelem prohloubení poznatků z literatury. Video působí rovněž jako motivační faktor. V dostatečném množství škola vlastní základní jazykové příručky.

Výuka probíhá plánovitě, tvorba plánů pro literaturu je ovlivněna velkou snahou učitelů vyhovět požadavkům přijímacího řízení na víceletá gymnázia. Do hodin literatury 6. a 7. ročníku je vzhledem k rozdílné úrovni intelektu a schopností žáků základní školy zařazováno nepřiměřené množství encyklopedického učiva z literární historie a teorie. Ve sledovaných hodinách však převažovala práce s literárním textem a aktivní činnost žáků, kteří byli rozbořem literárního textu vedeni nejen k jeho porozumění, ale i ke kultivaci citů a prožitků a k pochopení významu literatury pro život člověka. Vyústěním aktivity žáků bylo spojení literární výchovy s dramatickou, kdy žáci úspěšně předvedli část dramatizovaného literárního díla.

V hodinách mluvnice bylo nové učivo vždy vyvozováno z všestranného jazykového rozboru. Zařazována byla krátká cvičení pravopisná a lexikálně sémantická. Uplatňování zásady individuálního a diferencovaného přístupu nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno.

Žáci byli motivováni k zájmu o předmět přátelským přístupem učitelů, pozitivním hodnocením a vhodnými metodami a formami práce. V hodinách slohu se učitelé opírali o životní zkušenosti a zájmy žáků, vedli je k dovednosti se vyjadřovat písemnou i ústní formou.

ČSI provedla kontrolu vzorku slohových prací za školní rok 2000/2001. Zadané slohové útvary, jejich rozsah i obsah odpovídal stanoveným cílům osnov. Výsledky učení si učitelé ověřují formou srovnávacích testů.

Kvalita výuky předmětu byla velmi dobrá.

Chemie

Předmět je vyučován v souladu s učebním plánem v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně v 8. i 9. ročníku. Rozvržení učiva vychází z používaných učebnic ucelené řady a odpovídá učebním osnovám. V obou ročnících je v přiměřeném rozsahu zařazeno také rozšiřující učivo.

Pro výuku předmětu má škola vytvořeny příznivé materiální podmínky. Většina vyučovacích hodin probíhá v odborné učebně s trvale instalovanou audiovizuální technikou, nemá však zatím potřebné technické záležitosti - rozvody. Propojení učebny se sousedícím kabinetem usnadňuje vyučujícím přípravu učebních pomůcek, jimiž je předmět zabezpečen v dostatečném množství (chemikálie, laboratorní sklo, videokazety, modely, folie pro zpětný projektor, různé přehledy a obrazový materiál).

Výuku chemie zajišťují dvě učitelky se stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný typ školy i specializací pro tento předmět.

Zařazením chemie do rozvrhu hodin je respektována její náročnost na psychiku žáků, předmět je vyučován převážně v první části vyučovacího dne. Tempo výuky, postup vyučujících i množství předávaných informací byly ve sledovaných hodinách přiměřené věku žáků a příznivě se uplatňovaly z hlediska jejich motivace.

Výuka probíhala v souladu se specifickými cíli předmětu, důraz byl kladen na rozvoj poznávacích schopností žáků. Organizace učebních činností, využití didaktických pomůcek a audiovizuální techniky byly účelné. Novou učební látku učitelky vhodně spojovaly se starším učivem a zkušenostmi žáků. Kladně je hodnocena především názornost výuky. Expozice učiva metodou výkladu v kombinaci s rozhovorem byla vždy podpořena prováděním průkazných demonstračních pokusů, ukázek probíraných chemických látek a videoprojekcí. Učební úlohy směřovaly k rozvoji myšlení žáků. Otázky byly zaměřeny především na popis, porovnávání,

třídění a zdůvodňování sledovaných jevů, vedly žáky k zobecnování a samostatnému tvoření jednoduchých závěrů. Efektivitu výuky částečně snižovalo pouze frontální řízení a ojedinělá absence počátečního procvičení nové učební látky se zpětnou vazbou pro učitele. Rezervy jsou ve využívání účinnějších organizačních forem výuky, např. skupinové práce.

Ke vzbuzení zájmu žáků o aktivní zapojení do výuky bylo využito stimulačního působení demonstračních pokusů, vhodně volených otázek a spojování teoretických poznatků s jejich využitím v praktickém životě. Příležitostně byly uplatňovány i mezipředmětové vztahy. Zápis do sešitu byl svým rozsahem přiměřený, jeho obsah byl tvořen také s využitím učebnic a za spoluúčasti žáků. Pozitivně je hodnocena snaha vyučujících naučit žáky pracovat s textem v učebnicích. Laboratorní práce jsou realizovány pouze v 8. ročníku, vypracované protokoly obsahují veškeré náležitosti a mají dobrou grafickou úroveň. Průběžná klasifikace žáků je poměrně četná. K prověřování jejich znalostí je před individuálním zkoušením preferována forma krátkých písemných testů připravených učitelkami.

Ve výuce dominovala komunikace vyučující - třída. Dialog byl omezen většinou jen na obsah učiva, ojediněle byl vytvářen prostor pro formulování vlastních myšlenek a názorů. Učitelky se snažily o aktivní zapojení žáků do učebního procesu především při plnění úkolů spojených se samostatným vyhledáváním informací v učebnicích a při vyvozování závěrů na základě vlastního pozorování. Ve většině navštívených hodin byl patrný zájem žáků o předmět.

Kvalita výuky předmětu je hodnocena jako velmi dobrá.

Informatika

Informatika je volitelným předmětem v 7. a 8. ročníku s dotací dvě hodiny týdně. Učitelky rozpracovaly doporučené učivo do tematických plánů. Vycházely přitom z technického a programového vybavení učebny. Kontinuita výuky mezi ročníky je zajištěna.

K výuce slouží odborná učebna. Je prostorná, zařízena novým nábytkem. Estetické prostředí je velmi dobré, podnětné. Technické i programové vybavení vyhovuje vzdělávacímu programu a umožňuje jeho realizaci. Počítače jsou zapojeny v síti, z každého je přístup na internet. Další vybavení učebny je příkladné (audiovizuální technika, barevná tiskárna, scanner), k dispozici je řada výukových programů. Z přehledu jejího využití je zřejmé, že slouží i pro výuku jiných předmětů, zejména anglického jazyka a fyziky.

Předmět vyučují dvě učitelky, které mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na daném typu školy, aprobaci pro informatiku nemají. Vedení školy jim umožňuje účast na vzdělávacích akcích, k zajištění kvality výuky přispívá i soustavné samostudium.

Hospitované hodiny byly velmi dobře připraveny. Výukové cíle byly splněny. Učitelé je stanovili z hlediska obsahu a náročnosti přiměřeně k věku žáků. Výklad nového učiva měl odpovídající odbornou úroveň. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, pokyny učitelky byly jasné a srozumitelné. Učitelky se postupně věnovaly všem žákům, kontrolovaly jejich práci, opravovaly chyby, individuálně přistupovaly k žákům slabším. Efektivitu výuky částečně snižuje práce žáků ve dvojicích v případě početnějších skupin.

Žáci pracovali se zájmem, k účinné motivaci přispívá i skutečnost, že po splnění všech úkolů mohou žáci využívat internet nebo procvičovat dovednost ovládání počítače vhodnými hrami. Hodnocení jejich práce mělo motivační charakter.

Výuka informatiky měla příkladnou úroveň.

Matematika

Stanovená časová dotace odpovídá ve všech ročnících učebnímu plánu. Možnost dělit početnější třídy (např. 7. a 8. ročníku) na skupiny alespoň jedenkrát týdně nebyla využita. Rozvržení učiva do jednotlivých ročníků koresponduje s učebními osnovami. Někteří učitelé paralelních tříd si nesjednotili plány učiva, což znemožňuje provádět dílčí srovnávání dosažených výsledků vzdělávání. Střídání aritmetického a geometrického učiva je v převážné míře respektováno.

Předmět vyučují učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, podnětnost prostředí byla rozdílná. K výzdobě a úpravě jsou málo využívány výukové materiály. Vybavení kabinetu spíše staršími učebními pomůckami je dostačující, v současnosti se škola zaměřuje na zajištění výukových počítačových programů. Žáci pracují s platnými učebnicemi zpracovanými podle osnov zvoleného vzdělávacího programu, učitelé využívají podle potřeby i jiné materiály.

Vyučující volili převážně efektivní pracovní postupy, směřující k aktivnímu osvojování učiva. Převládala metoda rozhovoru spojená s analýzou a zobecňováním jevů, společné řešení úloh bylo doplňováno samostatnou nebo skupinovou prací žáků. Učitelé kladli důraz na rozvoj logického myšlení, na pochopení a využití matematických algoritmů při řešení úloh, žákům umožňovali uplatňovat alternativní řešení. Individuální péči věnovali žákům v průběhu samostatné činnosti. Psychohygienické zásady výuky byly většinou respektovány, pozitivem bylo zařazení také relaxačních uvolnění. Dílčím nedostatkem některých hodin byly zejména nedůsledná zpětná vazba, stereotypní činnost, vyšší pracovní tempo, málo prostoru pro dotazy žáků a rozvoj jejich vyjadřovacích schopností.

Rozdílná úroveň motivace žáků závisela na metodách práce učitelů, obsahu učiva i výukových cílech. Úspěchu docílili zejména aktualizací učiva, řešením zajímavých a problémových úloh, hledáním různých postupů směřujících k dosažení výsledku, možností aplikace teorie v praxi, zařazováním soutěží i způsobem hodnocení. Ověřování vědomostí formou opakování a procvičování nebylo pro žáky stresující, účelně byla využívána metoda práce s chybou. Slovní ocenění jejich výkonů mělo většinou povzbuzující účinek. Získat „jedničku“ za rychlost a přesnost výpočtů nebylo při jednotném zadávání úkolů motivující pro slabší a pomalejší žáky. Čtvrtletní písemné práce slouží jako prostředek k analýze výsledků vzdělávání jen částečně.

Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly přirozené. Ve většině hodin měli žáci dostatek prostoru k vyjádření názoru, tolerovaný způsob jednoslovných odpovědí však nepřispívá k rozvoji jejich komunikativních schopností. Osobnost učitelů, jejich přístup a verbální projev měl pozitivní vliv na průběh výuky.

Kvalita výuky matematiky měla velmi dobrou úroveň.

Praktické činnosti

Předmět je vyučován v souladu s učebním plánem v jednogodinové týdenní dotaci ve všech ročnících druhého stupně. Výběr praktických činností je zaměřen na užší okruh tematických celků, které nabízí učební osnovy. V tomto směru jsou z hlediska využití předmětu jako prostředku k formování profesionální orientace žáků rezervy. Vyučovány jsou pouze tematické celky Práce s technickými materiály a Elektrotechnika kolem nás (dále dílenské práce) a Pěstitelství. Rozvržení učiva do používaných tematických plánů je provedeno rámcově, nedostatečně vypovídá o náročnosti vytvářených praktických dovedností. Výběr některých témat, praktických činností a zvolených výrobků neodpovídá materiálnímu vybavení školy a nerespektuje plně činnostní charakter předmětu.

K výuce slouží menší školní pozemek (škola se věnuje především pěstování léčivých bylin) a dílna. Její vybavení nástroji i spotřebním materiálem není vzhledem k plánovaným činnostem na potřebné úrovni. Chybí přípravná materiálu se strojním vybavením. Pracovní stoly v dílně jsou již značně opotřebované, funkční není napojení elektrických zásuvek instalovaných na pracovních stolech ke zdroji bezpečného napětí (24 V). Některé pomůcky nejsou k dispozici v potřebném množství vzhledem k počtu žáků ve skupinách (např. elektronické stavebnice). Materiál pro praktické činnosti si žáci musí zabezpečovat sami, což se ve sledovaných hodinách při inspekci projevilo v několika případech jeho nevhodností pro vytvářené praktické dovednosti.

Výuku praktických činností na druhém stupni zabezpečují dva vyučující se stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný typ školy, avšak bez specializace pro tento předmět. Tato skutečnost se nepříznivě projevila na úrovni výuky po stránce odborné i metodické.

Sledované hodiny měly rozdílnou úroveň. Kvalitativně lépe připravené byly výkladové vyučovací hodiny. Učivo informativního charakteru bylo prezentováno za spoluúčasti žáků, vyučující jim dokázali vytvořit prostor pro uplatňování zkušeností k dané problematice. Vhodnou volbou otázek bylo provokováno myšlení žáků, důraz byl kladen na aplikaci teoretických poznatků v praxi. Vytváření praktických dovedností probíhalo formou samostatné práce se společným námětem. Možnost diferencovat zadání nebyla využita. Pozitivně lze hodnotit průběžnou kontrolu prováděných činností spojenou s individuální pomocí žákům, respektování osobního pracovního tempa žáků, pozornost k bezpečnosti při práci, pořádku na pracovním místě a využívání pracovních oděvů žáky při dílenských pracích. Negativem byla neodborná praktická instruktáž, tolerance k nesprávnému postoji při práci, nevhodnému držení nástrojů žáků nebo nevyužívání odpovídajícího nástroje pro danou činnost. Možnost úspěšnosti žáků při provádění praktických činností snižovala nevhodnost používaného materiálu vzhledem k fyzické síle žáků nebo zvolené technologii zhotovovaného výrobku. V závěru hodiny chybělo zhodnocení, do jaké míry žáci zvládli prováděné praktické dovednosti.

Ve výuce praktických činností jsou citelně slabá místa.

Zeměpis

Výuka předmětu probíhala jednak v kmenových učebnách a jednak v odborné učebně přírodovědných předmětů, která je vybavena audiovizuální technikou a počítačem. Mapového materiálu má škola dostatek, postupně vytváří audiotéku a videotéku.

Všichni tři učitelé předmětu mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Plánování a příprava jejich výuky byly provedeny kvalifikovaně, struktura hodin a zvolené metody odpovídaly stanoveným cílům.

Vyučovací hodiny byly dobře strukturovány, při opakování i expozici nového učiva kladli učitelé důraz na utvrzování základních zeměpisných pojmů a na systematickou orientaci v atlasech a mapách. Zvolené vyučovací metody umožňovaly aktivní zapojení žáků, diskuzi, práci s texty, obrazovým materiálem. K názornosti a efektivitě výuky přispělo využití obrazového materiálu i výukového počítačového programu včetně zařazení zkušebního testu.

Žáci měli dostatečný prostor pro prezentaci vědomostí a vlastního názoru. Nebyl však jimi vždy využit. Pozitivem byla maximální aktualizace probíraného učiva a aplikace regionálních prvků.

Motivace žáků byla účinná, jejich hodnocení bylo průběžné a objektivní. Interakce mezi učiteli a žáky byla většinou na velmi dobré úrovni a vytvářela prostor pro rozvoj komunikativních

dovedností žáků.

Výuka zeměpisu je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě provedených hospitací, studia dokumentace učitelů a prohlídky žákovských písemností hodnotí ČŠI podmínky a kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech celkově jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé koncepční záměry jsou jasně a konkrétně vytyčeny na období let 1999 - 2003. Byly vypracovány na základě podrobné analýzy dosavadního vývoje a podmínek školy. Jsou stanoveny priority, okruh otázek a problémů se dotýká prakticky všech oblastí chodu školy.

Koncepční záměry jsou systematicky a podrobně rozpracovávány do ročních plánů práce, které vždy vycházejí z výsledků a hodnocení předcházejícího období. Vedení školy účelně využívá podnětů a připomínek metodických orgánů, žáků, rodičů i orgánů státní správy. Hlavní úkoly plánu práce na letošní školní rok (v letošním roce je mj. stanoveno 6 prioritních oblastí) jsou konkrétně rozvrženy do kratších časových úseků (měsíců), je stanovena odpovědnost i způsob jejich realizace. Roční plán obsahuje také plán kontrolní a hospitační činnosti, zahrnuje organizaci školního roku a další plánované akce. Plánovitá je činnost metodických orgánů, výchovných poradců i prevence sociálně patologických jevů. Plnění všech úkolů je průběžně kontrolováno a pravidelně vyhodnocováno na poradách vedení školy i na poradách se všemi pracovníky.

Výuka probíhá podle učebních plánů zvolených vzdělávacích programů, stanovené hodinové dotace jsou dodrženy. Plánování učiva je prováděno formou časově tematických plánů, na jejichž tvorbě se podílejí metodické orgány. Zásadní nedostatky zjištěny nebyly. Nabídka volitelných předmětů vychází zejména z podmínek školy a zájmu žáků. V 7. ročníku je vyučována informatika, domácnost (vedení domácnosti) a seminář ze společenských věd (SSP), v 8. ročníku informatika, v 9. ročníku konverzace v německém jazyku, domácnost (ruční práce) a SSP, v 7. – 9. ročníku sportovní hry. Pro žáky třídy IX. A byly zavedeny nepovinné předměty informatika a konzultace z matematiky.

Plánování je promyšlené, systematické, jeho kvalita, rozsah a účelnost jsou vynikající.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel, tři zástupci pro činnosti pedagogické (včetně zástupce pro mateřskou školu) a jeden zástupce pro ekonomickou oblast, který je zároveň statutárním zástupcem ředitele školy.

Organizační uspořádání odpovídá podmínkám školy. Jmenování zástupců ředitele školy, dalších vedoucích pracovníků a jejich kompetence jsou písemně stanoveny, což vytváří předpoklady pro účinné řízení. Jako méně vhodné považuje ČŠI řízení prvního stupně zástupkyní, která zde nemá vyučovací povinnost.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází pravidelně podle plánu. Kromě problematiky hodnocení a klasifikace se zabývá i oblastí koncepční a metodickou.

Zápisy z jednání mají velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Metodickými orgány jsou předmětové komise a metodická sdružení. Zabývají se plánováním výchovně-vzdělávacího procesu, připravují a organizují školní kola soutěží, zajišťují účast žáků ve vyšších kolech soutěží a olympiád, navrhují nákup učebnic a učebních pomůcek. Částečně jsou využívány jako zdroj informací k hodnocení výsledků vzdělávání a plánování činnosti školy, rezervy jsou v oblasti metodické.

Vyučování je organizováno v souladu s obecně platnými předpisy. Rozvrh hodin v některých třídách na prvním i druhém stupni však není sestaven optimálně a neodpovídá zcela psychohygienickým i obecným didaktickým zásadám.

Řád školy je vyvážený, obsahuje práva i povinnosti žáků. Zákazy souvisejí zejména se zajištěním jejich bezpečnosti před účinky látek ohrožujících zdraví.

Vnitřní i vnější informační systém umožňuje rychlý přenos informací ke všem subjektům. Kromě tradičního způsobu prostřednictvím deníčků a žákovských knížek získávají rodiče další informace na třídních schůzkách, v závažnějších případech jsou informováni písemně nebo pozváni k osobnímu jednání. Namátkovou prohlídkou žákovských knížek bylo zjištěno, že některé záznamy nepodávají přesné informace, za co byli žáci hodnoceni.

Další informace o činnosti školy a jejím hospodaření poskytují výroční zprávy. Obsahují údaje podle zákona, jsou zpracovány přehledně a mají velmi dobrou vypovídací úroveň. Škola se mj. prezentuje také na internetu.

Organizování je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel uplatňuje participační styl řízení. Vedoucí pracovníci mají jednoznačně vymezenou oblast řízení a odpovědnost za její chod. Vedení používá účelně nástroje operativního řízení, které je díky detailně zpracovanému plánování činností a následné kontrole funkční, pružné a účinné. Dobrý chod školy je umožněn také výbornou prací metodických sdružení na prvním stupni, která spolupracují se školní družinou a mateřskou školou, a také činností předmětových komisí.

Pedagogickým pracovníkům je umožněno dlouhodobé studium, navštěvování kurzů i jednorázových seminářů. Priority v rámci dalšího vzdělávání jsou určeny, orientují se zejména na doplnění vzdělání v oblasti cizích jazyků. Sebevzdělávání učitelů probíhá také formou vzájemných hospitací. Škola má vytvořen vlastní systém vzdělávání, který se v tomto školním roce zaměřuje především na spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a práci se zdravotně postiženými žáky. Pracovníci školy mohou pro své zdokonalení využívat internet. Mají vytvořeny podmínky pro relaxaci tím, že mají k dispozici tělocvičnu, tenisové kurty, saunu a posilovnu.

Motivování pracovníků vychází především z jasně stanovených kritérií pro přidělování osobních příplatků a mimořádných odměn. Nadtarifní složky platu jsou diferencovány.

Systém sebehodnocení má v činnosti školy své pevné místo. Potřebné informace získává vedení školy zejména kontrolní činností, výsledky jsou součástí výroční zprávy a ročního plánu práce školy.

Vedení a motivování mají vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy vytvořilo systém, který umožňuje účinnou kontrolu všech oblastí. Pro každý rok stanovuje priority, které vycházejí z plánu činnosti. Rámcový roční plán kontrolní a hospitační

činnosti zpracovaný na jednotlivé měsíce obsahuje konkrétní úkoly včetně způsobu provedení a osobní odpovědnosti. Zástupci podávají řediteli čtvrtletně informace o výsledcích prováděných kontrol. Zjištěné skutečnosti vedení průběžně analyzuje, s výsledky seznamuje pracovníky školy adresně nebo obecně na poradách, podle potřeby přijímá opatření k odstranění nedostatků.

Dostatečná pozornost je věnována kontrole průběhu vzdělávání jednak formou plánovaných hospitací, jednak kontrolou žákovských knížek a sešitů. Cíle hospitací jsou stanoveny, s výsledky a závěry jsou učitelé zpravidla seznamováni. K hodnocení práce učitelů, klimatu školy a dalších zjištění využívá ředitel i ankety a dotazníky pro žáky i rodiče. Výsledky učení jsou systematicky kontrolovány zejména v matematice a českém jazyce, žáci 9. ročníku vypracovávají přijímací zkoušky „nanečisto“. Analýza výsledků byla prováděna jen částečně, zpravidla je předmětem jednání vedení školy, předmětových komisí a pedagogické rady. Podrobnější analýza výsledků vzdělávání se uskutečnila v minulém školním roce.

Důsledně je realizována kontrola povinné dokumentace třídního učitele. Práci metodických orgánů kontroluje vedení školy přímou účastí na jednáních, zároveň využívá jejich hodnocení a námětů pro plánování na další období. Zodpovědnost za plnění učebních osnov přenesl ředitel na své zástupce a metodické orgány. Vyhodnocení je však plánováno až na závěr školního roku, průběžná kontrola chybí.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou nadprůměrné.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je promyšlené, plánovité, celkově má vynikající úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve smyslu Metodického pokynu k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16138/98-24 vykazuje škola v tomto školním roce celkem 19 integrovaných žáků. Ve všech případech je integrace provedena se souhlasem rodičů žáků a podložena platnými odbornými posudky pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně-pedagogického centra. Přehled o integrovaných žácích je znázorněn v tabulce:

Škola	Počet integrovaných žáků	Druh zdravotního postižení *
1. stupeň	9	7 SVPU+1 TP+1 SP
2. stupeň	10	9 SVPU+1 SP
Celkem	19	16 SVPU+1 TP+2 SP

* SVPU - specifická vývojová porucha učení, TP - tělesné postižení, SP - sluchové postižení

Hodnocení speciální péče o integrované žáky bylo provedeno na základě kontroly vedené dokumentace, žákovských sešitů a účasti ve speciálním nápravném cvičení (reedukaci)

organizovaném školou pro žáky se SVPU.

Zjištění:

- Péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je systematicky koordinována výchovnými poradci. Je založena na dobré spolupráci mezi pedagogy školy, odbornými pracovníky a rodiči žáků. Důraz je kladen na včasnost rozpoznání a diagnostikování případné poruchy nebo zdravotního postižení. Dokumentace školy vztahující se k této problematice je vedena řádně a odpovědně. Po stránce personální i materiální jsou ve škole vytvořeny příznivé podmínky. Reedukaci v době mimo vyučování zabezpečuje v tomto školním roce pět odborně připravených učitelek (dyslektické asistentky). Vedle standardních pomůcek a souborů různých cvičení pro reedukační činnost mají vyučující k dispozici také speciální výukové programy pro nápravu SVPU (Terasoft), dostatek odborných publikací a metodických materiálů.
- Pro všechny integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami byly na základě odborného vyšetření zpracovány individuální plány práce, které obsahují zejména konkrétní úkoly pro reedukační péči a zásady specifického přístupu k žákům ve výuce. Po projednání s rodiči a vzájemné dohodě byl v těchto plánech stanoven i podíl rodičů na domácí přípravě žáků.
- Na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny zabezpečuje škola žákům se specifickými vývojovými poruchami učení reedukaci v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně. Z hlediska vytváření vhodných psychohygienických podmínek se příznivě uplatňuje rozdělení této hodinové dotace do dvou kratších celků (druhý stupeň), vytváření početně malých skupin žáků zařazených do reedukační péče, individuální práce s jednotlivými žáky a časté střídání činností v průběhu nápravných cvičení.
- Vlastní reedukace byla zaměřena na rozvoj motoriky, smyslového vnímání, cvičení pravolevé orientace, reprodukci rytmu a procvičování mluvnického učiva s využitím výukových programů na počítačích. Plnění úkolů bylo pravidelně spojováno s motivujícím hodnocením výkonů žáků, s oceňováním jejich snahy a posilováním sebevědomí. Pozitivní je průběžné vyhodnocování účinnosti reedukační péče prováděné dyslektickými asistentkami, v závěru školního roku pak ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou na základě kontrolních vyšetření žáků.
- Namátkovou kontrolou sešitů (II. B, IV. A, C, V. A) bylo zjištěno, že vyučující českého jazyka uplatňují v případě žáků s SVPU doporučené postupy pro hodnocení písemných prací a uplatňují specifický přístup při zadávání písemných cvičení (zohledňování při klasifikaci, psaní diktátů po přípravě, jejich krácení, preferování doplňovacích cvičení před diktáty apod.).

Na základě výše uvedených skutečností je kvalita péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami celkově hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Z povinné dokumentace dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších úprav: Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol čj. 087/98/00 ze dne 11. 11. 1998, třídní knihy hospitovaných tříd, námtkově vybrané třídní výkazy a katalogové listy, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad od června roku 2000 do data konání inspekce, protokoly o konání opravných zkoušek, osobní dokumentace žáků s postižením podle § 28 odst. 1

tohoto zákona, personální dokumentace, inventární soupisy učebních pomůcek kabinetů sledovaných předmětů

- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000, Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 1999
- Rozhodnutí ředitele školy o integraci žáků do běžných tříd
- Rozhodnutí ředitele školy o odkladu povinné školní docházky čj. 154/99 a 162/99 z 10. června 1999
- Další dokumentace ředitele školy vztahující se ke školnímu roku 2000/2001: Plán práce na školní rok 2000/2001 s přílohami, plán kontrolní a hospitační činnosti záznamy o prováděných kontrolách, hospitační záznamy, záznamy z pracovních porad, organizační struktura školy, jmenování do funkcí a věcné náplně pracovní činnosti zástupců ředitele školy, kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků, koncepční záměry na období 1999 - 2003
- Časově tematické plány učiva na školní rok 2000/2001 sledovaných předmětů
- Posudky k integraci žáků zpracované PPP a SPC
- Individuální plány práce s integrovanými žáky
- Přehledy o realizované reedukační péči
- Namátkově vybrané sešity a žákovské knížky v hospitovaných třídách
- Pololetní písemné práce z matematiky vybraných tříd druhého stupně
- Protokoly z laboratorních prací z chemie žáků VIII. C
- Plány činnosti metodických orgánů, výchovného poradce, prevence sociálně patologických jevů
- Zápisy z jednání metodického sdružení a předmětových komisí jazyka českého a dějepisu, cizích jazyků, matematiky, chemie-fyziky a zeměpisu za školní rok 2000/2001
- Záznamy o práci ve volitelném předmětu informatika VII.BC, VIII.B, VIII.BC
- Podkladová inspekční dokumentace základní školy

ZÁVĚR

Hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání

- Na škole se vyučuje převážně podle vzdělávacího programu Základní škola, pouze v jedné třídě prvního stupně je realizován vzdělávací program Obecná škola. Ve vybraných třídách druhého stupně se vyučuje podle učebního plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy. Stanovené týdenní dotace sledovaných předmětů jsou dodrženy, v plnění učebních osnov nebyly shledány nedostatky.
- Učitelé sledovaných předmětů, s výjimkou jedné (německý jazyk), splňují podmínky pro výuku na sledovaném typu školy. Rezervy jsou v „aprobovanosti“ učitelů předmětů cizí jazyky, chemie, informatika a praktické činnosti.
- Prostorové podmínky neumožňují vybudovat dostatek odborných učeben. Pouze výuka informatiky, pracovních činností, chemie a zeměpisu probíhala v odborných učebnách. Všechny učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou. Ve škole je dostatek názorných pomůcek, alternativních učebnic, odborné literatury, postupně se buduje audiotéka

a videotéka pro všechny předměty. Vedení školy věnuje velkou pozornost oblasti výpočetní techniky, výukové programy jsou využívány žáky i učiteli.

- Organizace vyučování je v souladu s obecně platnými předpisy. Rozvrh hodin není sestaven optimálně a neodpovídá zcela psychohygienickým zásadám. Vedení školy tuto skutečnost vysvětluje problémy s obsazováním tělocvičen vzhledem k zaměření některých tříd na rozšířené vyučování tělesné výchovy.
- Kvalita výuky sledovaných předmětů byla hodnocena celkově jako velmi dobrá. Převažovalo aktivní učení žáků, střídání různých metod práce, pozitivní hodnocení výkonu žáků, využití audiovizuální techniky a různých druhů informací.
- Na vynikající úrovni je péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

- Dlouhodobé koncepční záměry školy jsou jasně a konkrétně vytyčeny a dále podrobně rozpracovávány do ročních plánů práce. Je určena odpovědnost i způsob realizace úkolů.
- Organizační uspořádání školy je funkční. Vedoucí pracovníci mají jasně stanovené kompetence a odpovědnost za svěřenou oblast, což vytváří předpoklady pro účinné řízení školy.
- Vedení školy používá účinné nástroje řízení, opírá se o poradní orgány, zejména předmětové komise a metodická sdružení. Škola podporuje všestranné vzdělávání zaměstnanců. Všichni pracovníci mohou využít velmi dobrých podmínek školy v oblasti tělesné výchovy pro osobní relaxaci.
- Kontrolní systém je zaměřen na všechny oblasti činnosti školy a je účinný.

Kvalitu řízení hodnotí ČŠI jako příkladnou.

Na základě výše uvedených skutečností je základní škola celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v. r.
Členové týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	V. Chromeček v. r.
	Ing. Petr. Lipčík	P. Lipčík v. r.
	Mgr. Dagmar Raisová	Dagmar Raisová v. r.
	Jiří Sklenář	Jiří Sklenář v. r.

V Přerově dne 26. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 4. 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

PaedDr. Jan Krchňavý

Krchňavý Jan v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Okresní úřad Prostějov, referát školství, Vojáčkovo nám., 796 01 Prostějov	2001-04-25	134 37/01
Zřizovatel: Město Prostějov, Nám. T. G. Masaryka 12-14, 796 01 Prostějov	2001-04-25	134 39/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.